Wzorce projektowe w programowaniu

Szymon Rychter

Spis treści

- 1. Czym są wzorce projektowe?
- 2. Zalety wzorców projektowych
- 3. Podział wzorców projektowych
- 4. Wzorce kreacyjne
  - Metoda wytwórcza
  - Budowniczy
  - Prototyp
- 5. Wzorce strukturalne
  - Adapter
  - Most
  - Kompozyt
- 6. Wzorce czynnościowe (behawioralne/operacyjne)
  - Strategia
  - Obserwator
  - Mediator
  - Iterator
  - Polecenie
- 7. Źródła

Czym są wzorce projektowe?

Wzorce projektowe to sprawdzone rozwiązania często powtarzających się problemów projektowych w programowaniu obiektowym.

Zalety wzorców projektowych

- 1. Uniwersalność wzorce projektowe są uniwersalne i mogą być stosowane w różnych projektach i językach programowania.
- 2. Sprawdzone rozwiązania wzorce projektowe to sprawdzone rozwiązania, które są wypracowane przez doświadczonych programistów i mają potwierdzoną skuteczność w praktyce.
- 3. Wspólny język wzorce projektowe stanowią wspólny język dla programistów i pozwalają na łatwiejsze zrozumienie i komunikację w zespole.
- 4. Zwiększenie efektywności stosowanie wzorców projektowych pozwala na szybsze i efektywniejsze tworzenie kodu źródłowego oraz na łatwiejsze wprowadzanie zmian.
- 5. Ułatwienie utrzymania kodu wzorce projektowe ułatwiają utrzymanie kodu źródłowego poprzez zwiększenie jego czytelności i struktury.

Podział wzorców projektowych

Wzorce projektowe można podzielić na trzy rodziny według tego, co robią:

- Wzorce kreacyjne
- Wzorce strukturalne
- Wzorce czynnościowe (behawioralne lub operacyjne)

Wzorce kreacyjne

Wzorce kreacyjne - opisują proces tworzenia nowych obiektów poprzez inicjalizację i konfigurację klas oraz innych typów danych.

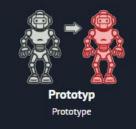

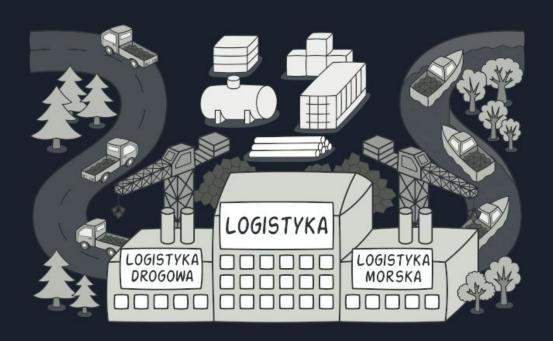

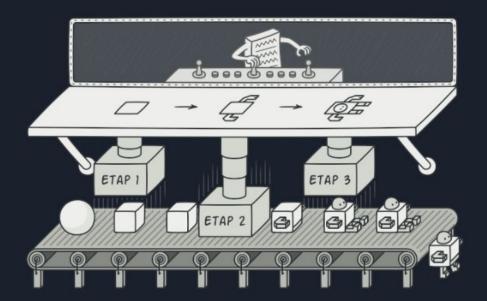
Metoda wytwórcza

Metoda wytwórcza jest kreacyjnym wzorcem projektowym, który udostępnia interfejs do tworzenia obiektów w ramach klasy bazowej, ale pozwala podklasom zmieniać typ tworzonych obiektów.

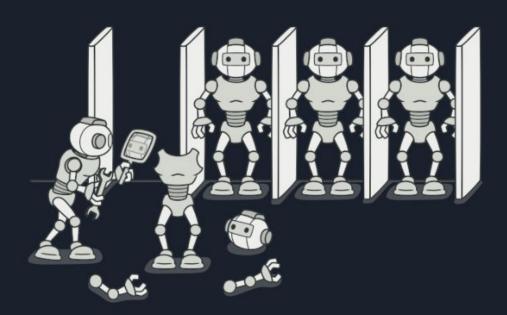
Budowniczy

Budowniczy jest kreacyjnym wzorcem projektowym, który daje możliwość tworzenia złożonych obiektów etapami, krok po kroku. Wzorzec ten pozwala produkować różne typy oraz reprezentacje obiektu używając tego samego kodu konstrukcyjnego.

Prototyp

Prototyp to kreacyjny wzorzec projektowy, który umożliwia kopiowanie już istniejących obiektów bez tworzenia zależności pomiędzy twoim kodem, a klasami obiektów.

Wzorce strukturalne

Wzorce strukturalne - opisują struktury obiektów i ich wzajemnych powiązań.

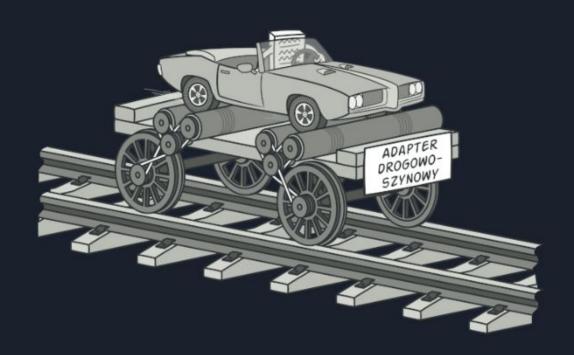

Adapter

Adapter jest strukturalnym wzorcem projektowym pozwalającym na współdziałanie ze sobą obiektów o niekompatybilnych interfejsach.

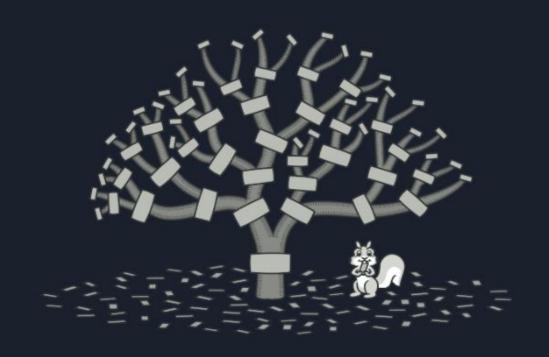
Most

Most jest strukturalnym wzorcem projektowym pozwalającym na rozdzielenie dużej klasy lub zestawu spokrewnionych klas na dwie hierarchie — abstrakcję oraz implementację. Nad obiema można wówczas pracować niezależnie.

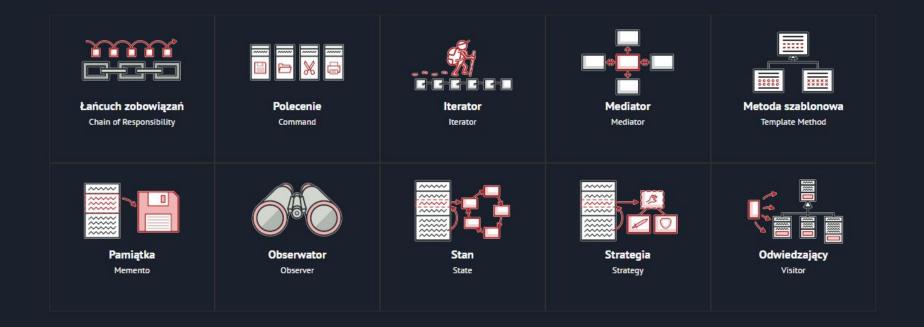
Kompozyt

Kompozyt to strukturalny wzorzec projektowy pozwalający komponować obiekty w struktury drzewiaste, a następnie traktować te struktury jakby były osobnymi obiektami.

Wzorce czynnościowe (behawioralne/operacyjne)

Wzorce czynnościowe (behawioralne lub operacyjne) - opisują zachowanie i odpowiedzialność obiektów, które współpracują ze sobą.

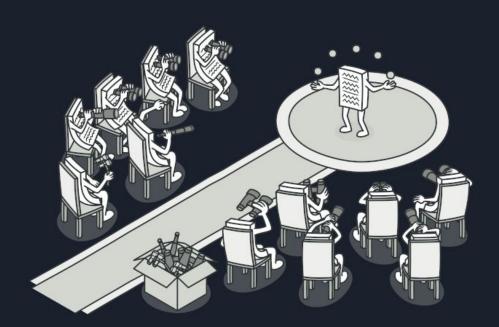
Strategia

Strategia to behawioralny wzorzec projektowy pozwalający zdefiniować rodzinę algorytmów, umieścić je w osobnych klasach i uczynić obiekty tych klas wymienialnymi.

Obserwator

Obserwator to czynnościowy (behawioralny) wzorzec projektowy pozwalający zdefiniować mechanizm subskrypcji w celu powiadamiania wielu obiektów o zdarzeniach dziejących się w obserwowanym obiekcie.

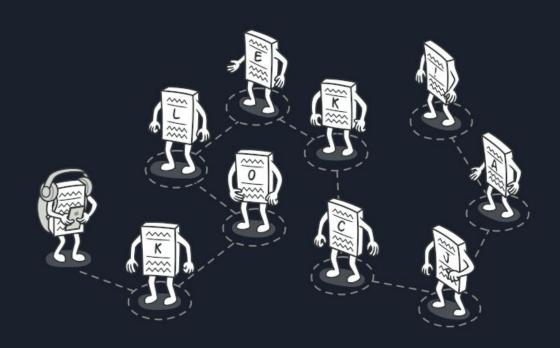
Mediator

Mediator to behawioralny wzorzec projektowy pozwalający zredukować chaos zależności pomiędzy obiektami. Wzorzec ten ogranicza bezpośrednią komunikację pomiędzy obiektami i zmusza je do współpracy wyłącznie za pośrednictwem obiektu mediatora

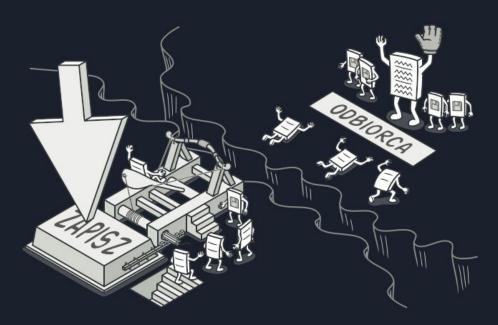
Iterator

Iterator to behawioralny wzorzec projektowy, pozwalający sekwencyjnie przechodzić od elementu do elementu jakiegoś zbioru bez konieczności eksponowania jego formy (lista, stos, drzewo, itp.).

Polecenie

Polecenie jest behawioralnym wzorcem projektowym który zmienia żądanie w samodzielny obiekt zawierający wszystkie informacje o tym żądaniu. Taka transformacja pozwala na parametryzowanie metod przy użyciu różnych żądań. Oprócz tego umożliwia opóźnianie lub kolejkowanie wykonywania żądań oraz pozwala na cofanie operacji.

Źródła

- https://refactoring.guru/pl/design-patterns
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Wzorzec projektowy (informatyka)
- https://bykowski.pl/wzorce-projektowe